yni 10
934
3 (1194)
-YDE KOTO
sojuuziin., 19

Gazar byriiin proletaarinar, negedegtii!

# Bur-Mongoliin Ynen

KB(b) Namiin Buriaad-Mongoliin Mozkom, BMSSR-iin Təbiin Gyicedkeke Komiteed ba Burprofsoveediin əder byriin oorgan

## əd: Staalin, Kaganoo- Voroşiilov, Kyibeşev, anov, Jaagoda gegçed

### -Moskvaagiin kanaaliin barilga deere

r nəkəd: Staalin, Kaganooviç, Voroşiilov, Kyibeş ɔv, Jaagoda gegçed, barilgiin kətələgçəd, kədəlmə Beerman ba Kogonuudtai kamta Voolgo-Moskvaagi deegyyr jababa.

ɔolbol urida rajoonii naçaalnigiin orlogço nək. Bi gazarçalgaar Pokroovsk-Steşneeve rajoondo barig n 7 ba 8 Şliyyze ba Kimkiin Plotiiniin belen ɔonoor kegdesenii usanii kaalta tabika juumanuudiigi yyleer, Kleebnikoviin rajoondo oçozo kanaaliin jike er maltagdasan nyke ba (belen karamza deere gy 5 şakam meeter) ende bol Kovroovskiin zavoodiin d ekskovaator geze maşiinanuud kədəlmərilədeg ebnikoviin zavoodiin kədəlməri karaza jabaka zur i naçaalnig nək Afanaasijev jabalcaba.

## ag əbəsənii tyylge təməsətə tarilgiin tukai

### riin namiin Komiteed ba Kizaariin ceedkeke Komiteediin togtool

ere burtag əbəsənii yzegdesen deerees ba sain urga badaliiigi kangakiin zorilgoor BK(b) Namiin Kizkom dkomiin togtookoni:

namariin ba bolboson tarilganuudiin burtag əbəsən ke jabadaliigi kolkooz, sovkooz ba əmçiin azaltanii dkeze, ene jabadaliigi talkanii yriin Koolostoo gar yyrgekiigi rajoonii komiteediin sekretaarnuud, raigyi tyryylegçener. MTS-iin ba sovkooznuudiin direegter las təriin keltesiin naçaalniguudiigi ujalgalka.

za tarigdaka kartaabka, tamaki, sviooklo, metiin taril byke talmaida (gazariigi kagalka ba şoroigi obooloko) ləlməriiigi erke bişe jabuulka ba enyynde maşiinaar tə josiigi jikeer keregleke.

əbəsiigi şataaza ygei kiike ba ali siloosto kereglekiin tag əbəsənii ceceglekees urid poolido dyte baisan , jabaka zabsar. kanaaba zergiin zabsarnuudiin əbə ka jabadaliigi ujalgaçalan togtooko.

g əbəsə tyyke kədəlməriiin çanariigi narinaar kinaza dər byriin kədəlməriigi brigadiirta tuşaan əkə, nariigi, şalgaka inspeegternuudiigi kanduulka jabadal nkidekiigi aimgyicedkom, aikom, MTS-iin ba sovkoo er ba ulas təriin keltesiin naçaalniguudiigi ujalgalka.

g əbəsə tyyke kədəlməriiin çanariigi saizaruulkiin g əbəsə tyyke kədəlməriiin bykii yjede. byke zvinoo skai kubi gazar zaabolbekizyylke.

əlməriiin azalta ədəriigi tere pooliiin kerzerge burtag dkagdasan ba tyylgiini kədəlməriiin çanar deerees yn gtooko.

Kizgyicedkomiin tyryylegçe Pakoomov.
BK (b) Namiin kizomiin sekretaar Raazumov.

## gaa ilyy dyyrgekiin temecel

skai biçegçees)

aimag dotor ijyyniiin egeer MTS iin kabaatai d 103 proceent, kolkoo proceente. Borgoin sov roceente. əmçiin azal- ceente, ba aimag doto 45588 gaa, 99 proceen təsəbteigəər dyyrge

uud brigaada. udaarn- tarilgiigaa təsəbiigi yrgekiin tələə temece- beledkeltei zergeşyyien aina.

el: Tamçiin somonii teg" geze kolkooz bol ajaar apreeliiin 30-da begəəd, syylde 12 gaa. tarisan baina. Paariin təsəbiigi 30 proceente baina. Tus kolkooziin amçiin MTSS-iin 4 traag baika begəəd, tragta- gemeer 6 c. toso kim- tecs demii şataaza, to- a paariin beledkel tasal da kyrezei.

somonii Staalin kolkoo Daşanamzal Cebegza- iariaan azaliin udaar- lno.

ooziin tarilgiin kədəl- egzabiin bol, əəriingəə daabariiigi çanar sai- ybçelen dyyrgeseer gar arimdaa ədəriin 0,75- noormotoi aad, 1.20 gaa. kyrter kagalza, bişe kədəlməriçədtəə zişee karuulza jabasan nam ba zasagiin tabisan zorilgiigi erçemtei dyyrgeze, tabigdaad baisan paariin beledkelde mən tere meteer jabaza baina.

Əbər Zəəkən Jerbaanoviin neremzete kolkooziin geşyyd bol 34 onii tarilgada udaarna josoor jabaza, byke somon dotoroo urida dyyrgesen tula somonii soveedoos damzaltiin ulaan tug abasan baina.

Tedenii odoo ədəriin zorilgo bol tuilaza abasan ulaan tugaa paariin beledkel ba busa kampaaninuudta sain jabaza, udaan beki zyylke jabadal bolno.

Tamçiin somonii soveediin kolkooznuud bol tarilgaa 13-konogto dyyrgesen baina.

Ene metiin sain zişeete kədəlmərijəə eneeken tarilga deere karuulaad ecesleke bişe, ekileed bai gaa paar beledkel ba caaşani əbəsə tariaanii kuriaalgiin kədəlmərinyydte yrgelzelen bekizyylze, socialiis josonii meetediigi kereglez çadaagyiçuudta zişee karuulan koinoosoo dakuulza, jababal kolkooznuudiigi bolşoviig ba kolkoozçoniigi çanga çadaltai bolgokoloozoniigi darui bejelyylze çadana şuu.

S. Gan.

## Ked tarilgaa dyyrgeze kuriaalgiin beledkeliigi ekilkeb

Selengiin aimag ƟBƟR-ZƟƟKƟIN somonii, Jerbaanoviin neremzete kolzooz bol 168 ga kabariin tarilgiin təsəbiigi 12 konogiin bolzorto dyyrgeze çanariigi şalgaka inspeegtereer şalgan tuşaagdaza abtasan begəəd syyliin yjede 12 ga nemelte təsəb tariba.

Tus kolkooz bol ijyyniiin 5-da paar beledkeliin təsəbiigi 30 proc. dyyrgeed baina.

ƟŞƟƟTƟIN somonii Raazumoviin neremzete kolkooz bol ene ziliin kabariin tarilgada emkiteigeer kandaza, tarilgadaa bolzoroosoo 5 konog urida oroson baina.

Kamta 400 ga, tarika təsəbtei baisan, tyyniigi main 1 de 80 proc. dyyrgeed baisan ba bolzoroosoo urid dyyrgesen baina.

Erkim udaarniguud bol, DAŞA ŽABIIN, CEDENII, SUNDIIN, BUDAŽABIIN gegçed yiledberiiingee təsəbiigi 50 dyyrgeze jabasan ba odoo paariin beledkelde mən ene janzaaraa jabaza paaraa bolzoroosoo urid dyyrgekejee baina.

Zagastiin somonii „Kryypskiin" neremzete kolkooz bol, tarilgiigi apreeliiin 24-nii ədərəəs main 6-nii ədər kyrter 12 konogto təsəbəə 130 proc. juu təsəbəəsəə ilyylen dyyrgebe.

Odoo yjede paaraa kagalza baika begəəd, tariaa kuriaalgiin maşiina zebsegyydiigi selbin zasaka ba dutuu maşiinanuudiigi olkiin tus al kemzeenyydiigi abaza baina.

Ede kolkooznuudaas zişce abça tarilgiin nemelte təsəbiigi dyyrgeke, paariin beledkeliigi bolzortoo dyyrgeke ba əbəsə tariaanii kuriaalgiin maşiina zebsegiin zasabari ba dutuugi gyicedkekiin tələə ene ədərəəs ekilen oroko çukala bolzoi.

S.G.

### Negeç ga paar kagalaadyi

Kori. Dunda kudanii somon dotor odoo zilde 540 gaa paar kagalka təsəbtei enyynees 78,30 gaa ertiin paar kagalka josotoi baisan bolboç, odoo ədər kyrter negeç kolkooz negeç gaa kagalaadyi 0,0 proceente suuza baina.

Ene bol, somonii soveed ba kolkooziin pravleeninuudiin zygees paariin beledkeliigi (olşoogoogyi, beerenkil josoor kandasanaas bolno.

Aimagiin gyicedkeke komiteed bol, Dunda kudanii soveediin paatiin beledkeliigi tasalduulsan gemtedte kemzee abça paar beledkeliigi bolzortoo zaabol dyyrgekiin tula daiçalan elsyylegtii.

Tuskai biçegçener.

### Əmçiin azaltan oroidoo 50 proceente zigşyyritei

(Tuskai biçegçees)

Kiaagtiin aimag dotor ijyyni negenii medeegeer 39930 gaa tariza, təsəbəə 88 proceente, dyyrgebe.

Yysti kiaagtiin MSS-iin kolkooznuud 96 proceente tariba.

Okiino kliyyçiin MTS 99 proceente tariba. Jike kudariiin MTS-99 proceente, bolgobo MTS iin gadaaki kolkooznuud 94 3 proceente ba əmçiin azaltai 50 proc. dyyrgezei.

Tarilga ba paariin beledkel kojor zergeşyylen yrgelzelze jababa.

Cog-Nom

## SSSR-iin AKS ва BK(в) Namiin TK dotor

### Təmər zam deere kuligaanguudtai temeceke tukai

Syyliin yjede təmər zam deere kuligaanguudiin aaşı tyrgedeze zamiin zarçam jabuulgiigi tasalka ba ebdeke zergiin gemtel garsan tukai. SSKR iin A. K S ba BK(b) namiin T. K iin təmər zam deere saad uçaruulagçad kuligaanguudtai temecekiin uçaraa, tuskai şiidkeberi gargakani.

Təmər zamiin staanciin naçaalnigiin zəbşəəl ygei, əəsədiingəə erke zorigoor tovaariin vogoondo suugçadigi 6 sariin bolzoroor gemnen kesees gadna, kuligaanii josoor təmər zamda suugçad zaabari zarçamaas gaduur keteregçed zamiin jabadalçadta saad təbəg uçaruulagçadiigi, təmər zamiin dergedeki şergiilen sakigçad bol kinan karaza, time jabadal uçaruulsan kuligaanguudiigi 6, saraas 3-zil kyrter zemetediigi cugluulka laagirta zaraka.

zam nebterelgiin komisariaadiin təmər zamiigi sakigçadta duradkakani, pasaziirnuudiin suuka vagoonuudiigi şalgaza jabakiigi sanuulka.

Təmər zamiin şadar kazaarma, byydke, təmər zamiin baişinguudaas təmər zamda kədəlmərildag ygeiçyydiigi nege sariin bolzor dotor gargakiigi zam nebtelgiin komisariaadta duradkana.

Təmər zamiin staancanuudiin dergedeki ulas təriin keltes, aşaglaka jabadaliigi erkileke tasag, staancanuudiin dergedeki namiin bələgiin emkidkegçener, sonin biçegyydiin oorganuud olon niite təmər zamiinkidiin dunda kuligaanguudtai temnceke jabadal tukai oilguulaltiin kədəlməri yrgeer jabuulka.

## Nam ва ulasiigi mekelegçed syydte əgtəвə

MOSKVAA, 5 (TASS) „Praavda" sonindo „Nam ba ulasiigi mekelegçed syydte əgtəbə" gesen ekitei sonoskol toliilogdozoi, tyyn dotor figeze medeecene: Aldaansk MTS iin (Dunda Voolgiin kvarkeevsk rajoonii (kədəlməriçən Vasilieenkiin, rajoonii zarim kətəlbərilegçəd toso ulasta tuşaaka tukai togtooliigi kazailgaza, mən əəsənii raaportaar nam ba ulasiigi mekelne gesen biçeg nək. Staalin ba Moolotov gegçediin neren deere orobo.

Nək. Moolotoviin daabariaar soveediin kinaltiin komiis Kvarkiinsk rajoondo tus biçeg dotor zaagdasan barimtanuudiigi şalgakiin tula əəriin tələəlegçiigi ilgeebe. Ede barimtanuud bol dyyren ilerbe.

Aimagiin gyicedkeke komiteediin tyryylegçe Feeçenii, tosonii yiledbe iin erkilegçe şaveelnikoviin rajoonii beledkeliin erkilegçe Kitaajev gegçediin yyskeleer 1933 ba 1934 onuudta bykii ulasiin toso ba syy tuşaalgaas gem ygei olon tolgoi maltai kolkooznuud kengeləgdəbə. 1933 ondo 147 tolgoi ykertei „Şine azal" arteel cem çələələgdəsən baina. 25, 75 ceen toir daldalsan təsiigi rajoonii kədəlməriçənii dunda kubaaqdazai. 1934 ondo ujalga olgokodoo rajoonii emkinyyd koroto kereglelee dabtaba. Toso tuşaalganaas kolkooznuudaar 231 yker daldalag daba. Maliin tolgoigi erke bişe uridçalan dooşoni oruulza, rajoonii emkinyydiin kədəlməriçən bo ulasta toso tuşaaka təsəbiigi dooşoni bolguulba.

Soveediin kinaltiin komiisiin tələələgçə şalgaltada ilersen zyiliin tukai Dunda-Voolgiin BK(b) N iin kizaariin komiteediin tobçoondo medyylbe. Ulasiigi mekeleze baisan deerees ulasiin zəəriigi yrize baisan deerees Kvarkiinsk rajoonii gyicedkeke komiteediin tyryylegçe Feeçen gegçe namiin zergees gargagdaza, kədəlməriəəs sullagdaza syydte əgtəbə Tosonii yiledberiiin erkilegçe Şaveelnkov, rajoonii beledkeliin erkilegçe Kitaajev gegçed namaas gargadaza, kədəlməriəəs sullagdaza syydte əgtəbə. Rajoonii gyicedkeke komiteediin tyryylegçe Feeçenii ulasiigi esergyycesen yzeliin tukai kizaariin emkinyydte medeecekiin orondo, tyynii kuuli bişein zakiraliigi bejelyyze baiba. „Şine baidal" kolkooziin tyryylegçe uridada baisan, odoo rajoonii maliin kamtaraliin erkilegçe Cyrkoov gegçe kuuli bişeer ediigi ta bisan deerees namaas gargadaza, kədəlməriəəs sullagdaba. BK(b) N-iin raikomiin sekretaar Neleinevte, Alaansk MTS iin ulas təriin keltesiin naçaalnig Luzgaajevte. SSSR iin AKS-iin beledkeliin komiteediin tələələgçə Ignaatijev gegçedte ulasiigi esergyycesen baidaliigi daraza baisan deerees katuu dongololgo duradkal taigaar sonoskogdobo.

# „Kɵdɵɵnii ed kereglegçediin koperatiivta kɵdɵlmɵrilkɵ jaba bolbol kolkooziin pravleeni ba somonii soveed kojoriin kɵdɵlmɵritɵi adali kyndetei baika josotoi“ (*Kaganooviç*)

## Soveed Kudaldaan bol manai tɵrɵl bolşoviig kereg mɵn

BK(b) namiin 17 dugaar kuraliin şiidkeberinyyd. Soveed kudaldaaniigi delgeryylkiin daiçalkil prograamа mɵn.

Manai kɵdɵlmɵridɵ dutuunuud nileed olon ba mɵnɵɵ kyrter kuraliin şiidkeberiigi kangaltagyi gyicedkegdeze baina,

Soveed kudaldaaniigi saizaruulka gedeg kereg bol. şine şine meeted kolozo kudaldaanda zoriuulagdasan ed tavaariigi kereglegçedte saadgyi kyrgeke çukala.

Enyyn deerees, kynde zintei ed tavaariigi, kudaldan abagçadiin gerte kyrgeze ɵkɵ jabadaliigi ba zonii gerte jabaza zakil abka keregiigi emkidkeke.

Bodoto deere Buriaad Mongoliin goorto bol, ed tavaariin ergilge tukai mɵnɵɵ kyrter ton baakan sanalaa tabisan baina.

Byke kudaldaanii delgyyrnyyd negeç azaliin toocoondo uruulagdaagyi.

1933 onii ed tavaarii ergilgiin tɵsɵb ara kan 53% gyicedkesen.

1934 onii ekin kvaartaliin tavaar erilgiin tɵsɵb kotonuud dotor 99,7 proc. kɵdɵɵ aimaguudta 71 % gyicedkegdebe:

Apreeliin tɵsɵb medegdekeer amzaltatai dyyrgegdebe gebel 103 proc. enyyntei kamta ɵngɵrɵsɵn zilde ed tavaariin gargaşa tavaariin ergildeenii 9 proc. baisan mɵnɵɵ 7 proc. bolson bɵgɵɵd, zɵbkɵn 2 proc. kimdaruulsan bainabdi:

Enyyn deerees goortiin sisteeme, ɵngɵrɵsɵn ziliinkiees nileed kubilaltatai:

Ɵngɵrɵsɵn zilde 924 m. tɵk. garzatai baisan aad, odoo ekin kvaartalda 180 tɵk. olzotoi garba.

Ene bol tyryyşiin baakan kubilalta bɵgɵɵd, ed tavaariin ergiltiin kɵdɵlmɵriigi saizaruulkiin temeceliin yre bolno.

Manai zarim aimagiin keltesyyd ynekeer bolşoviig josoor tavaar ergilgiin tɵlɵɵ temecedeg baina, Zişeelekede: Kabaanskiin ba Ekired Bulgadiin baazanuud, Deede-Ydiin butarkai kudaldaanii tasaguudiin kɵdɵlmɵriigi zişee bolgon abça bolno.

Edenii kazuugaar kamagiin syylde jabadag aimagiin baazanuud gebel: Bookonii tavaar ergiltiin tɵsɵb 20 proc. M-Şiberiin 28 proc. Zakaamin 31 proc. ba Selenge 44 proc. gyicedkesen baina,

Tus baazanuudiin kɵdɵlmɵriçɵd ed tavaariin ergiltiigi ɵɵsɵdiingɵɵ gol zorilgodo oruulaagyi, baisan tavaaraa kɵdɵɵgiin keltesyydte cagcooni jabuuldaggyi, kolkooznuudtai tavaar çiryylkiin kere batalsangyi. karin tavaaraa baaza deere 20 30 konogto bariza baika.

Kɵdɵɵ azaliin beledkeliigi ɵrgɵdkɵzɵ idee kooliin kangaltada nemelte bolgoko, ekin kvaartaliin beledkeliin tɵsɵb araikan 56 proc, gyicedkegdesen baikani. cokom kangaltagyi kɵdɵlmɵri mɵn.

Buriaad Mongoliin II ziliin oi deere byke beledkeliin tɵsɵb gyicedkesen baikaar goortiin byke emkinyyd temeceke josotoi.

Çukala temdeglegdekedee sojol bolbosoroliin tavaar olonii kereglekе ed tavaaruud manaida jike dutuu baidag baina.

Ilangujaa tus tavaariigi kereglegçediigi sainaar bagcaalaza çadakagyi ba enyyn tukai bidener jike sulaar kandanamdi.

Ed tavaariigi kereglekе jabadal kɵdɵɵ nutaguudta aikabtar tyrgen urgaza, ynendee kotiinkidoos yldenegyi, Deere kelegdesen ed kereglegçediin urgaciin erilgiigi B Mongoliin goorto darui byriildken abka ujalgatai, Magaziin byride kereglegçediin eriltiigi kadaza baika debter baiguulka baina. Tukailbari kereglegçediin eriltiin zakiliigi avaanca ygeigeer abka Kudaldaan kopiraaciin kɵdɵlmɵriçɵd bol tasalbarigyi kereglegçediin yrgen kabaadalgataigaar konfereenciigi sovkooznuud kolkooznuud deere ɵngɵrgɵzɵ baika bolood, laavkiin kɵdɵlmɵriçɵd cag yrgelze ed kereglegçedtei jarildaa kiike josotoi. Ed tavaariigi kereglegçediin bodoto keregseliigi gyiced medengyigeer zarim aimag rajoonuudta ilyy kereg ygei tavaar jabuulka ba zarim aimaguudta koosoor yldeeke uçaruud ali olon Zişeelebel: Agiin ba Zakaaminii aimaguud dotor kubcasad ojoson kubcasuud tuiliin jikeer iligegdesen baika bɵgɵɵd, bişe aimaguudta edeni ton jike dutamag baika jum. Ene bol goortiin emkinyydiin alban koirogoor, ed tavaaraa kubaadag baidaliigi gerçelne.

### Ed tavaariin ergiltiigi kazairuulkagyi

Goorto bol butarkai kudaldaanii emki geze kendeç ile, zorilgoni bol butarkai kudaldaaniigi ɵɵriingɵɵ kudaldaanii laavkanuudaar jabuulka josotoi gebeç, bodoto deere uul zorilgoo aldaza, tyryylen koto ba aimaguudta kylieegdesen tavaaruud butarkaigaar kudaldagdalgyi, bodoto kereglegçedte kyrkegyi zyilyyd baidag. Zişeelebel: kotodo tavaar kylieegdeketei kamta tavaar tasalan emkinyydte ɵkɵ gesen kedeп olon zapiiskanuud, zarimdaa ceke duradkasan zyilyyd abtaka jum.

Aimaguud deere kylieegdesen tavaariigi olonii kamtarsan medvylgeer emkinyydte kubaaza bodoto kolkoozniguudta kyrkegyi. Ila gujaa Aga, Tynkenii aimaguudta deereki jabadal ketersen, Agiin beledken kangaka Arkomaadiin naidalgata Bolodiin ba Selengede aimagiin goortiin baazada kylieegdesen tavaariigi dyn deereni aimagiin kopiraaciin kolboondo ɵkiigi duradkasan baina. Goorto bol ynder çentei (komeerçeska) tavaar kudaldadag oron mɵn bɵgɵɵd, iimees goortiin tavaariigi bişe emkide ɵkɵ gedeg jabadal soveed kudaldaanii zoriigiigi kazairuulka zyil mɵn. Tiime tula iime sedelge gargasan zonuudiigi katuu kariuucalgada kabaaduulka josotoi. Kɵdɵlmɵriçɵd tukai asuudal kudaldaanii emkide ton çukala zyil mɵn.

Kɵdɵlmɵriçɵdiin toonii oloor tişe, imagta tedenii kɵdɵlmɵriiin çanaraas bolkoni labtai. Enyyn deerees tus asuudalda ton narinaar kandaka josotoi bolno şuu

Soveed kudaldaanii kɵdɵlmɵriçɵdiigi şineer beledkeke bolood. kuuçan kɵdɵlmɵriçɵdiigi dabtan beledkeke çukala baina.

Uçar iimees Buriaad Mongoliin ed kereglegçediin kopiraaciin kolboon ba goorto, kotiin kopiraacanuud kamtaran kɵdɵlmɵriçɵdiigi beledkeke zorilgo tabika ba byke kudaldaanii kɵdɵlmɵriçɵd, kudaldaanii byke teekniikiigi medeke bolko josotoi.

Enyyniigi gyicedkelgyi caaşaa baisan dutuu dundanuudaa byrin usadkaza çadagdakagyi. Magaziinyyd dotor muukai ba ed tavaaraa salaar kadagalka, zarimdaa kamta bailgaza bolokogyi tavaarnuudiigi niilyyleed gutaaka. Ilangujaa ene jabadal goortiin kaamal magaziinuudta keterkei baidag. Tedener bol tuskailagdasan zergeer kangagdaka kereglegçediigi kangaka ujalgatai baina. Aimaguudiin tɵbiin emkinyyd goortiin kudaldaanii kɵdɵlmɵriçɵd tukai negeç sanalaa tabinagyi. Syyliin yjede aimagiin magaznnuudiin daagçadiigi goortiin direegciin jamarç kabaadalgagyi selgyylke jabadaluud yzegdene.

Zişeelebel. Tynkenii aimagta tus kai kelceegeer magaziinii daagçiigi ilgesen baikada karin tyyniigi 20 konood baikada, aimagiin emkinyyd kɵdɵlmɵrieesɵni abasan baina

Ene metiin zyilyyd bişe aimaguudta tasalbarigyi yzegdene (Bargazan ba Misoovsk).

Kiaatiin aimagta goortiin uridlagça kɵtɵlbɵrilɵgçɵ Çirnişlooviin buzagai kɵdɵlmɵriin zişee bodoto deere surgaal boloogyi

Aimagiin magaziinii daagça Sveeçen gegçe 5 saraas ilyy magaziin daa kɵdɵlɵɵgyi sula naidalgata bolzo somondo jabana.

Aimagiin magaziinii kɵtɵlbɵri imagta bykgaaltir deere orkigdoson baina.

Goortiin direegcede oroson medeegiin josoor Kiaagtiin aimagiin goortodo urida baisan jabadal da kin sergeze yriltenyyd ilerze baina gebel, Sereeberinikov 3600 tɵk. Çirniaadiiev 1600 tɵk. yrilte kiisen ba stoloovodo 10 m.tɵk. garza bolson.

Aimagiin gyicedkomiin tyryy nɵk. Orlooviin gegçe keniiç jamarç naidalgaar kiiseni medegdekegyi, goortiin kudaldaanii ceber mɵngɵnɵɵs 1000 tɵk. abasan baika juum.

Ede bykii baidaluudaas Kiaagtiin goortiin kɵdɵlmɵriiin amagalan bişe baidalni gerçelegdene. Namiin komiteediin sekretaar nɵk. Şistaag ba aimagiin prokurooruud ta uul bolzo baigaa keregyyd tukai kandaza gemte niuuruudtani kemzee abkiigi medyylegdesen baina,

Respyyblikiin tɵbiin emkinyyd bol aimaguudiin emkinyydte kudaldaanii kɵdɵlmɵriigi saizaruulan kɵtɵlbɵrieerɵɵ kangakiigi daalgaka josotoi. Ilangujaa, gol k… deer bekizyylke ba ijy… kozom bişe kɵdɵɵgiin… kɵdɵlmɵriiin şinedken… tukai kɵtɵlbɵrilɵgçɵdiin… yydiigi sonosko, kudalda… mɵriçɵdiigi eldeb kamp… dalgata bolgon garga… kɵdɵlmɵrieesɵni tasaldu… daliigi zogsooko, kuda… diin kɵdɵlmɵriçɵdiigi g… caaka josotoi.

Soveed kudaldaaniig… bolbosorongui baidalda… tula respyyblikiin tɵbiin… guudiin tɵb deere bai… daanii bairanuudiigi byri… kudaldaanii oronuudta…

Deere dursagdaasan … gyicedken soveed ku… cokom saizaruulan 17 … aliin şiidkeberi ba nɵk. … zaabariigi şuud dyyrge…

LAATIŞ…

## Koperaaciin kɵdɵlmɵriiigi syidkegç… katuu kemzee abagtii

Kori. Doodo Kyrbiiin Selpoogiin kɵdɵlmɵri tuiliin muu, azalçadiin keregseliigi kangaka ed tavaar acardaggyi.

Enyynii yndesen şaltagaani bol uridiin tyryylegçe jabasan Gombo Bazariin gegçe, Selpoogiin yndesen zɵɵriigi byrin ygei kigeed, zarimni ɵɵrɵɵ kulagailsan gebel 1656 tɵkɵriq yrilte kiiseni ene kyrter busagaagyi. Gadna Bazariin gegçe mɵnɵɵ kyrter kopiraaciin zɵɵrii kulagailsanii tɵlɵɵ jamarç kariuucalgada kabaadaagyi, amarkan jabaka jum.

Syyliin yjede tus selpoogi saizaruulkiin tula, aimagiin kopiraaciin kolboonoos nileed çadabaritai niuur geze namiin gɵşyyn R. Erdeniiin gedeg ilegegdesen baibaç, karin kiilgyi byri selpoogiin kɵdɵlmɵriigi muudkaad, svyliin yjede selpoogiin 408 tɵk. abaad, ɵbɵzɵn kyynees emnelgede abaaçakaar cag zuuriin tabilgada ojosoor mɵnɵ kyrter busaagyi.

Tyryylegçe Erdeniiin orondo yldesen namiin gɵşyyn S. Radnabazariin gegçe, odoo bi juuç medenegyi, nadaas kariuucalga byy erigten, karin selipoogiin keregni orkiood bi duratai gazartaa oço nom geze suuna.

Kabariin tarilgiin yjede tus selpoo kɵdɵɵgiin kolkoozniguudta ed tavaaraar kangaka kɵdɵlmɵriigi ogtolon tasalduulba.

Aimagiin kopiraaciin kolboonoos tuskai şalgalta kiigdeze ilerkedee tus selpoo bol tavaar ergilgiin zɵɵriigi 22164 tɵk. zon deere taraasan ba 2284 tɵk. busadta yritei bɵgɵɵd, caaşaa ed t… ge kiike zɵɵrigyi baizal…

Ene mete buzagai m… dɵlzɵ soveed kudaldaa… mɵriigi syidkegçedte k… zee abça caaşaa deerek… gyiced saizaruulkiigi ai… piraacada zakina.

Ynenii brigaada: Sood…

### TARILGIIN YJEDE ED TAVAARA… KANGAKA JABADALIIGI TASALDU…

M Şiber, Suulgiin selpoogiin tyryylegçe nɵk. Badaanov gegçe tarilgiin yjede kolkozniguudiin tyryylen kereglekе ed tavaaraar kangaka kɵdɵlmɵriɵɵ kaiça kereg orkizo, çukala kereglegdeke ed tavaariin orondo imagta ynder centei ojcson kubsad ba fyyder, dykii geke metiin zyilyydeer kudaldaa kiize suuba. Tarilgiin yjede niite kolkoozniguudta uuka cai makoorko dabasa, zuruul geke zyilyyd ogto baisangyi. Enyyn deerees karaza yzebel dursagdasan selpoo bol kabariin tarilgiin kampaanida kabaadaagyi, karin azayiledberiiin ed tavaaraar kɵdɵɵ azal çadiigi kangan jabaza baigaa ulas tɵriin çanartai kampaaniigi erçemteigeer ɵngɵrgɵlsɵkɵ zorilgiigi kereglebegyi.

Uçar iimees koişoo nɵk. tyryylegçe Badaanoviin ge… mete oportuniis baidala… kiigeni zogsookiin erilte… sotoi.

Yr…

## Zyg byke…

KAUNAAS, 8 (TASS) …iin premijoor ba Sovee… said kojor graamata ba … Litoovsk ulasuudiin … dobtololcokogyin tukai … bolzoriigi oirtodko 10 z… kiin tukai batalagdasan… gi andaldaba.

* * *

AFIINA 8 (TASS) Ke… baibal faşiistnariigi e… Vengeeriin koongreece… minqaas ilyy delegaadu… ba. Tedener bol kɵd… emkitei kamta kongree… riin bairada yldeke sana… azai. Poliica ba zaad… kongreeciigi taraaba. G… legaaduud şarkataza. … ni kinaltada abtaba.

* * *

NIyy-JOORK, 8 (TAS… avtonoomito yndesenii … nii mozo bii bolgoko g… riuulsan Evrein e… tɵlɵɵlegçediin 12 ming… miitenge bolozo SSSR-… nii asuudaliin jabuulgii… tuskai gabijaagi temdeg… tool ababa.

* * *

NIyy—JOORK, 8 (T… leediin avtomobiiliiin … orondo bolko bosolgo … bɵs kiike yiledberiiin … ko byke niitiin bosol… byrikraadnuud tasaldu…

* * *

NIYY—JOORK, 8 (T… do gan bolozo ton … baidalni ulam keterze … bolsonii berkezeltei ba… meriin maluudiigi naim… nabtar cengeer kuda… gadana daarigdaagyi r… jabuulza baina.

* * *

Varşaava, 5 (TASS). … narta kandalgatai geze … sen kynyydiin niitiin k… şaavada bolzo baina. 30 … muniistada kandagçad … abtaa janzatai.

* * *

Rigaa, 5 (TASS). Ijy… seer SSSR iin elçen sai… dk ba primjoor Ulimaa… apreeliin 4 do Moskv… biçegdesen SSSR ba La… rondoki dobtolon orol… la kelceegii caaşani 10 … yrgelzelkiin tukai proto… lagdasan biçegeer anda…

## Soveed kudaldaanii kɵdɵlmɵriiigi eris saizaruulka kereg byke nam soveediin emkinyydiin yyrge mɵn

BK (b) nam ba soveed zasag bol, kapitaaltangyi soveed kudaldaaniigi ɵrgɵdkɵkɵ gyn gynzegii udka çanartai yyrge baisaniigi kododoo eleryylen, kudaldaanii kɵdɵlmɵriigi yndeseerni şinedken saizaruulkiin tob todorkoi zaabarinuudiigi kedentaa garsan baina.

Odoo BK (b) namiin 17 dugaar kuraliin şiidkeberi ba nɵk. Staaliniі kelesen, soveed kudaldaaniigi şuud saizaruulka ceke zaabariigi bodoto kereg deereni gyicedkeke byke nam soveediin emkinyyd ba tus byri komuniistanariin mɵnɵɵ ɵdɵriin ujalga.

Gebeç. enyynees urida byke nam soveediin emkinyyd, tus byri komuniistanar, kudaldaanii keregiigi bodoto deere ɵɵsɵdiingɵɵ garta abça, tyyniigi şinedken saizaruulkiin daiçalalga kiisen jabadal ton baga.

Uul baidaliigi gerçeleke zyilnyydiigi tobçolon karuulabal: Aimag rajoonuudiin nam soveediin emkinyyd, kudaldaanii kɵdɵlmɵriigi ɵɵsɵdiingɵɵ ɵdɵr byriiin katuu kinaltada abça bodoto kɵtɵlbɵri ɵɵrɵɵ kangakiin orondo, karin kaişa kereg orkizo, kudaldaanii kereg bol tuskailagdasan niuuruudaar jabuulagdaka josotoi tula manai kabaagyi gesen baidalnuud ile garna.(13 aimagiin kopiraaciin toocoonii medeegeer ed tavaar ergilgiin byke zɵɵriiin 15 % yrilte kulagaida oroson, enyyn dotoroo zarim aimaguudta byri jike bolson gebel Alairiin-37.3 proc. Koriiin 44 proc. ba Selengiin-24,1 proc. Enyyntei kamta tavaar ergilgiin zɵɵriigi el deb emkinyyd ba zon deere zeeliden taraasan-Alairiin-67877 tɵk. toologdokoos, jamar oronuud abasan bainab gebel, aimagiin namiin komiteed 350 tɵk. Aim. gyicedkeke komiteed 479 tɵk. aimagiin OGPY-1560 tɵk. aimagiin emnelgiin oron 211 tɵk. geke metenyyd, ba bişe aimaguud deere ene metiin jabadalnuud ali olon)

Basa negen buzagai kudaldaanii ergilgiin zɵɵriigi tarimduulka jabadal baisan gebel, ɵldeb ilyy barilganuudiigi, erkeleze 7-8 aimaguudiin tɵbiin selpoonuud ɵɵsɵdiingɵɵ byke yndesen zɵɵriiingɵɵ 92 proc. kyrter uruulsan.

Deere dursagdasan zyilyyd jamarç arcaagyi, aimagiin emkinyydiin kudaldaanii kɵdɵlmɵriigi muugaar kɵtɵlɵdɵg baisanii bodoto gerçelabtai şuu.

Soveed kudaldaanii kɵdɵlmɵriiigi saizaruulka gedeg, tyryyşiin tylkica ed tavaariin ergilgiigi şuud çangadkaka josotoi aad, karin manai olonki kopiraaciin emkinyyd, tavaar ergilgiin zɵɵriigi kaişa keregte yrieed kooson suuka uaçrnі odoo soveed kudaldaanii zorilgiigi yndeseerni kazagairuulsan jabadal mɵn. Karin tere buzagai jabadaliigi kiize baikadani çanga kemzee abça caaşaa kopiraaciin kɵdɵlmɵriiin saizarkiin tob todorkoi kɵtɵlbɵri ɵkɵ, zarim aimagiin nam soveediin emkinyyd ulam tyyniini ajadan dagaldaza baisani cokom bolno (Alair).

Gadna, kopiraaciin zɵɵridɵ korokiize yrilte kulgai kiigçed, kudaldaanii zoriuulgatai zɵɵriigi bişe keregte uruulza, kudaldaanii kɵdɵlmɵriigi koişo tatagçadta, kubiskalta kuuliiin kemzee abka jabadal, kuuli-sakika prokurooriin şugamaar tuiliin sula tabigdasan baina.

Regiin emkinyyd ba ɵɵsɵdɵɵ kudaldaanii emkinyyd şuu gyiced sanalaa tabidaggyi, kudaldaanii dyrşeltei kɵdɵlmɵriçɵdiigi tuskai kɵdɵlmɵrideni bekizyylkegyi, bişe kɵdɵlmɵrinyydte selgyylke jabadaluud cag yrgelze bolno. (Selengiin aimagta 7-8 ziliin dyrşeltei kopiraaciin kɵdɵlmɵriçɵn nɵk. Sagadaaraviin gedegiigi, kopiraaciin kɵdɵlmɵrieesni abaad soveediin kɵdɵlmɵridɵ uruulsan ba kopiraacadani kɵdɵlmɵriçɵdgyi baisan geke metenyyd ali olon).

Şine kɵdɵlmɵriçɵdiigi tɵr suguuliaar beledkeke ba uridiin jabaza baisan kudaldaanii kɵdɵlmɵriç diigi ulam tedenii bolbosoroliigi deeşelyylkiin kemzee abka çukala.

Uul yyrgenyydiigi gyicedkeliin tukai manai kudaldaan, kopiraaciin emkinyyd çukala sanalaa tabinagyi.

Ecesiin syylde, B. Mongoliin ed kereglegçediin kopiraaciin kolboon bol ene ziliin tarilgada, ed tavaaraar kɵdɵɵgiin tariaaçan kolkoozniguudiin eriltiigi kangaka jabadal ker zerge ɵngɵrzɵ bainab gebel:

Ɵɵsɵdiingɵɵ ed tavaaraar kangaka tɵsɵbiin josoor zyyn aimaguudta 69, 5 proceente ba baruun aimaguudta araikan 13 proceent. gyicedkesen baina. Ene tasaldaljuu gerçelen gebel manai kopiraaciin emkinyyd Lo loto deere kudaldaanii kɵdɵlmɵriigi opiratiiv colboor jabuulza çadaaggyi ba azaliin çukala kampaaniiin kɵdɵlmɵride şuud orolcon daiçalakii temeceegyi baisani mɵn. Tɵsɵbiin josoor ed tavaaraar kangaka jabadaliigi gyicedkeegyin şaltagani Buriaad Mongoliin kopiraaciin kolboonii kudaldaaniigi erkilke keltesiin kɵdɵlmɵriçɵdiin kelekeni imagta tɵmɵr zamiin gem geze suunad.

Kabariin tarilgiin kɵdɵlmɵridɵ zoriuulan, Kabaanskiin rajoondo 15 ceentner oloşon argamza beledkegdeseu bɵgɵɵd tyyniigi mɵnɵɵ kyrter kereglegçedtei kyrgeze çadaagyi baisan, ene basa tɵmɵr zamiin gem geze kelke juu? Ilangujaa kɵdɵɵ aimaguudta tyryylen kereglegdeke makoorko, zuruul, cai geke metiin zyilyyd kangagdaagyi.

Basa zarim aimaguudiin kopiraacanuud Deede Ydiin. baazaas abasan ed tavaar abaaçaza çadakagyi tarilgiin kampaaniiin ɵngɵrtɵr kebtyylke uçar baisan. Zakaaminii aimagiin kopiraaca 100 garan mingan tɵk. imagta tarilgiin kampaanida, zorilgoto tavaariigi abaad 15-20 konogto baaza deere kebtyylsen baina.

Deere toologdoson olon dutuu dunda kɵdɵlmɵrinyydiigi şuud zasabarilan, soveed kudaldaanii kɵdɵlmɵriigi odoo bolşoviig josoor saizaruulkiin byke namiin geşyydiin ene ɵdɵriin ujalga baina.

Caaşaa, soveed kudaldaanii jabuulgiigi aimagiin nam soveediin emkinyyd, ɵɵsɵdiingɵɵ beki kinaltadaa abça tob todorkoi kɵtɵlbɵrieerɵɵ kangaka jabadal, odoo kudaldaanii kɵdɵlmɵriigi saizaruulkiin gol bolno.

Tyynees gadna, olon niite azalçad kɵdɵlmɵriçɵd bol kudaldaanii kɵdɵlmɵridɵ orolson byke tuslamziigi yzyylke çukala.

Ene bygediigi gyicedken odoo soveed kudaldaanii kɵdɵlmɵriigi darui saizaruulka bygediin daiçalalga jabuuljaa

R.C

### Kɵdɵɵ azaliin aşag tyykei edleliin beledkeliigi erçemteigeer jabauulka

Kɵdɵɵ azaliin ylemze deeşelen, tyynii aşag olzo tyykei edlelyydiin elbeg delbeg bolson, tɵg tɵ mɵn kolkooznuudta ilyyren, tedenii ɵɵsɵdiini keregselees nileed jikeer yldeze kudaldaanaa zoriuulka zyilyydiigi, sain duranii beledkelde kabaaduulan bolbosoruulka, kudaldaanii emkinyydiin ujalga, odoo ɵdɵriin baidal deere manai Buriaad Mongoliin kudaldaanii emkinyyd, ilangujaa kopiraaciin şugamaar karaza yzebel, beledkeliin kɵdɵlmɵri ylemze sula jabuulagdana.

Zişeelebel, Buriaad Mongoliin kopiraaciin kolboonii şugamaar 1933 onii beledkeliin tɵsɵbni: maliin maka 17,1 proc. angiin maka 11,7 proc. şubuu 43,7 proc. zagasa 21,5 proc. ɵɵkɵ 9,4 proc. syy tosonii zyilyyd 6,4 proc. gekeçelen gyicedkesen baina.

Beledkeiigi gyicedkekegyigees gadna, aimag rajoonuud deere beledkesen zyilyydiigi tɵbiin kolboondoo jabuulkagyi, nutag deere yldeeze keiiç sojorkolgyigeer yrideg baina gebel:

1934 onii ekin kvaartaliin beledkelees, aimagiin kopiraacanuud, tɵbiin kolboondoo jabuulsani, maka 39,2 proc. şubuu 6,7 proc. zagasa 66, 7 proc. syy tosonii zyilyyd 25,6 proc. ba ɵɵkɵ 71,4 proc

Nutagiin beledkeliigi ɵrgɵdkɵzɵ kɵdɵɵ azaliin tyykei edlelyydiigi beledken tyyniigi, koto ba azayiledberiiin kɵdɵlmɵriçɵdiin idee kooliin kangaltada nemelte bolgoko zorilgotoi baisaniigi karin imagta aimag deere gargaşalza ynekeer zorilgiini kazagairuulna şuu

### Kudaldaanii kɵdɵlmɵriçɵdiigi beledkeke

Soveed kudaldaanii kɵdɵlmɵriiigi eris saizaruulkiin negen yndese bolko, çadabaritai ba angiin talaar şalgamal nɵkɵdiigi tyyndee elsyylke çukala.

Uul asuudal tukai mɵnɵɵ aima…

### Kariuucalgata redaagtor G. Bilig…

Верстал Л. Н. ЖАМБАЛОВ Корректировал Ж. ЖАМСАРАНОВ ТИПОГРАФИЯ ИЗДАТЕЛЬСТВА «БУРЯТ - МОНГОЛЬСКОЙ ПРАВДЫ» Уполн. Бурглавлита № 426